

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drweca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 16 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napływowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowe Miasto-Pomorze.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XV.

NOWEMIASTO-POMORZE, SOBOTA, DNIA 31 SIERPNIĄ 1935

N — Nr. 103

„Święto Druchen“.

Corocznie młodzież żeńska obchodzi swe święto ku czci patronki swej Królowej Korony Polskiej. Najświętsza Maria Panna jest patronką druchen, skupionych w KSM. pod jej sztandarem. Świetlana jej postać, jaśniejąca pełnią cnót chrześcijańskich, może pociągnąć młode serca i daje młodzieży piękny wzór, godny naśladowania.

Słusznie też nie tylko Kościół, ale każdy wychowawca, któremu leży na sercu wychowanie młodzieży w duchu katolickim i polskim, stawia Najświętszą Marię Pannę jako ideał wychowawczy młodzieży żeńskiej i gromadzi pod jej sztandarem młodzież polską, przyszłość Kościoła i Narodu. Cała młodzież Polska znajduje więc w życiu Najśw. Marii Panny przykład i drogowskaz godnego i szlachetnego życia. Szczególnie jednak czci ją młodzież pozaszkolna, zorganizowana w Katolickich Stowarzyszeniach Młodzieży Zeńskiej (KSM.) jako swą Patronkę. Programem swej pracy w organizacji KSM. chce ona wcielić w czyn te ideały polskie i katolickie, których żywym obrazem jest Najśw. Maria Panna.

Stowarzyszenia młodzieży żeńskiej, znane już dzisiaj i rozpowszechnione w całej Polsce KSM., skupiają i organizują młodzież pozaszkolną, pracującą na roli, w rzemiośle, kupiectwie, handlu i w ogóle młodzież pracującą, aby ją wychować w duchu katolickim i narodowym na dzielnych i wartościowych obywateli Rzeczypospolitej.

Program pracy obejmuje zarówno wychowanie i kształtowanie religijne, oparte na nadprzyrodzonych wartościach religii katolickiej, jakoteż wychowanie obywatelskie, na które składa się oświata z szczególnym uwzględnieniem spuścizny narodowej i przygotowanie do pracy społecznej, kształcenie zawodowe i oświata rolnicza, wreszcie należyte pojęcie wychowanie fizyczne.

Zmysł społeczny rozbudza się pozatem u młodzieży w KSM. przez wprzaganie jej we wszelką akcję społeczną, szczególnie charytatywną. Program działalności organizacyjnej wyklucza kategorycznie jakąkolwiek działalność polityczną. Pomocianstwo organizacji KSM. o udział w robocie politycznej należy odeprzeć jako nieporozumienie albo jako oszczerstwo.

Również udział w pracy kulturalnej KSM. świadczy wymownie o tem, że w szerzeniu kultury zdrowej wśród szerokich warstw młodzieży pracującej organizacja ta spełnia poważne zadanie i posłannictwo. Liczne przedstawienia, uroczystości, rewje, słuchowiska radiowe, obchody i akademie, wykonane własnymi siłami, własne chóry KSM., stają się szkołą kultury estetycznej naszych miast i wiosek.

Niesłychanie ważnym działem pracy to przysposobienie rolnicze. W kursach i konkursach rolniczych, urządzanych przez władze państwowe, KSM. dzierżą pierwsze miejsce w całej Polsce, chociaż nie są one organizacją, przeznaczoną wyłącznie dla młodzieży wiejskiej i rolniczej.

Ze w KSM. uprawia się również sport i szerzy zdrową kulturę fizyczną, o tem świadczą liczne boiska i zawody sportowe.

Oto tylko zarysy pracy i dorobku KSM., którym patronuje Najświętsza Maria Panna. Warto się z okazji „Święta Druchen” bliżej przypatrzeć tej organizacji i jej pracy, warto ją popierać i z nią współpracować.

Groźny strajk włościan na Litwie.

Berlin, 27. 8. Z Tylży donoszą: Strajk włościan na Litwie przybiera ostre formy. Policja zmuszona była do interwencji przeciw posterunkom strajkowym włościan, rozstawionym na jednej z głównych szos litewskich z Marjampola do Kowna na przestrzeni 10 km. — Policja strzelała i zabiła 2 włościan, wielu raniła. Został zabity także jeden policjant, a 7 odniosło rany. O wydarzeniach tych krąży w Kownie sprzeczne pogłoski.

Mówi się nawet, że strażnicy w wielu miejscach przyłączyli się do chłopów. Istotnie wysłano całą policję Kowna na pomoc dla policji prowincjonalnej.

Mały udział

wyborców przy wyborach do kolegium wyborczego do Senatu. Gen. Rydz-Smigły z żoną też nie głosował.

Jak się okazuje, udział we wyborach delegatów do kolegium wyborczego do Senatu był dość skromny.

Jak pisze krakowski „Ilustrowany Kurjer Codzienny”:

„W obwodzie 77 na Bagateli, do którego należał m. in. pałac Belwederski i sąsiednie gmachy, na 108 uprawnionych, przybyło 49. Przewodniczył inż. Jachimowicz. Wśród nieobecnych zanotowano generalnego inspektora sił zbrojnych, gen. Rydz-Smigłego i jego małżonkę, płk. Zygmunta Wendę oraz znaną poetkę p. Kazimierę Hłakowiczównę.

A więc na 108 uprawnionych przybyło 49, a wśród nieobecnych znalazł się gen. Rydz-Smigły i jego małżonka.

Co tedy powiedzą na to ci sanacyjni wodzirejowie, którzy po zebraniach usiłują, wzmocnić naiwnym, że, kto nie, będzie głosował, popełni zdradę stanu.

Sowiety odrzuciły protest Stanów Zjednoczonych.

Moskwa. Zastępca komisarza ludowego do spraw zagranicznych, Krestinskij, wręczył ambasadorowi Stanów Zjednoczonych Bullitowi odpowiedź na protest przeciw wystąpieniu 7-go kongresu kominternu w Moskwie.

W nocy tej, jak donosi agencja Tass, powiedziano:

„Uważamy za nieodzowne podkreślić jak najenergiczniej, że rząd ZSRR. zachowywał i zachowuje całkowite poszanowanie dla wszystkich swoich zobowiązań (?), do których należą wzajemne oczywiście zobowiązania do niemiejszania się w sprawy wewnętrzne, zobowiązania, przewidziane w notach, wymienionych dnia 16 listopada 1933 r. i uchwalone w czasie rokowań pomiędzy Rooseveltem i Litwinowem.

Pański protest z dnia 25 sierpnia nie powoduje się na żaden fakt pogwałcenia przez rząd ZSRR. swoich zobowiązań, z drugiej strony niezaprzeczenie nie jest nowością dla rządu Stanów Zjednoczonych, iż rząd ZSRR. nie mógł przyjąć i nie przyjął żadnych zobowiązań (?) co do międzynarodówki komunistycznej. — Przeto twierdzenie, że rząd ZSRR. pogwałcił zobowiązania, zawarte w nocy z dnia 16 listopada 1933 r., nie jest oparte na wzajemnych zobowiązaniach obu stron. Wobec tego nie mogę przyjąć pańskiego go protestu i jestem zmuszony odrzucić go.

Królowa Belgji zginęła

— król ranny w wypadku samochodowym w Szwajcarii.

Paryż. W czwartek przed południem król i królowa jechali samochodem nad jezioro Czterech Kantonów. Samochód prowadził król. Szofer znajdował się na tylnym siedzeniu.

W pobliżu Küsnacht na ostrym zakręcie samochód wyrzucony został poza obramienie drogi, przyczem królowa wpadła na drzewo, doznając pęknięcia czaszki, co spowodowało prawie natychmiastowy zgon. Król odniósł kilka ran w głowę, które jednak nie są niebezpieczne. Lekko tylko rannym jest szofer.

Wypadek ten okrył żałobą całą Belgję, a i poza nią wywarł przynębiające wrażenie.

Wielka rewja wojskowa w Gdyni.

W niedzielę ub. odbyła się w Gdyni wielka uroczystość wojskowa. W godzinach przedpołudniowych na wielkim placu nad morzem obok „Morskiego Oka” odprawiona została Msza polowa. Po nabożeństwie wygłosili przemówienia imieniem armji gen. dywizji Sawicki i imieniem miasta i jako gospodarz Gdyni — komisarz Rządu, Sokół.

Około godz. 13 rozpoczęła się na ulicy 10 Lutego wielka defilada, która trwała do godz. 14.30 — Przed inspektorem armji gen. Burchardt-Bukackim i kontradmirałem Unrugiem przeddefilowało w ciągu półtorej godziny — przeszło 12 000 żołnierzy, których dziarska postawa wywołała niebywały entuzjazm wśród wielotysięcznych widzów. Żołnierzy zarzucono poprostu kwiatami.

Obliczają, że rewji przyglądało się około 35—40 000 osób. Tysiące ludzi przybyło z wybrzeża, okolicznych miast i wiosek i z terenu wolnego miasta Gdańska. Dużo przybyło też Niemców gdańskich.

Abisyńczycy zestrzelili włoski samolot.

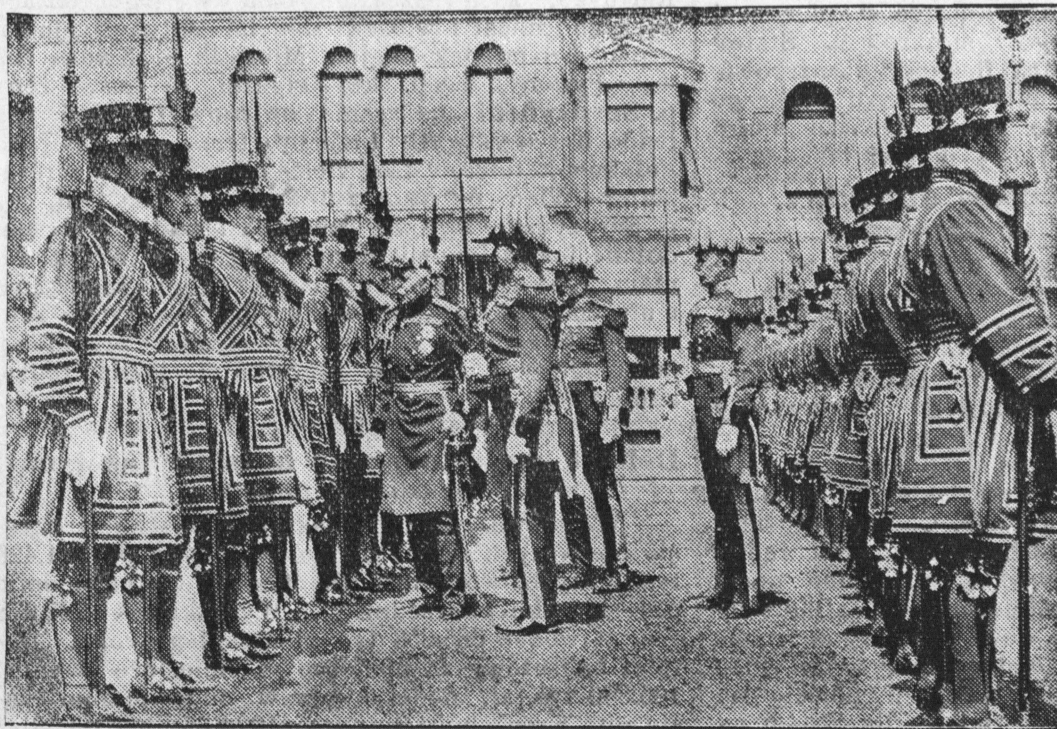
Londyn, 27. 8. „Evening Standard” donosi z Addis Abeba, że zestrzelony został przez wojska abisyńskie włoski samolot wojskowy, lecący nad terytorjum abisyńskim w pobliżu Gerlogubi w prowincji Ogaden, graniczącej z włoskim Somali.

Obaj piloci samolotu, który nosi — według dziennika — mimo, że jest włoskim, znak przynależności do państwa abisyńskiego, mają być ranni. Patrole abisyńskie przewiozły rannych lotników włoskich do Harraru.

Turcja i Bułgaria też koncentrują wojska.

Ateny. Dziennik wieczorny „Vradyni” donosi, że na granicy bułgarsko-tureckiej zauważono koncentrację wojsk. Bułgarzy ściągają wielkie oddziały wojska w pobliżu trójkąta międzynarodowego. Centrum ruchu bułgarskiego jest Filipopol i Stara Zagóra, dokąd stale nadchodzi wojska z całej Bułgarii.

Turcy natomiast koncentrują wojska w Adrijanopolu i wzmacniają załogi nadgraniczne.

Przegląd gwardji króla angielskiego w 450-tą rocznicę jej utworzenia.

Jak się odbywa głosowanie do Sejmu?

Sposób głosowania przy obecnych wyborach zasadniczo różni się od dotychczasowego. Cała ta obecna ordynacja wyborcza jest w ogóle główną przyczyną, że cała opozycja ogłosiła bojkot obecnych wyborów. Mimo to jednak uważamy za potrzebne objaśnić Szan. Czytelników, w jaki sposób odbędzie się obecne głosowanie do Sejmu. Otóż już sposób stawiania kandydatów jest obecnie zupełnie odmienny. Kandydatów na posłów wybrali nie wyborcy bezpośrednio, a tak zw. zgromadzenia wyborcze, w skład których weszli prawie sami sanatorzy. To też kandydatami na posłów są prawie wyłącznie sanatorzy. W ten sposób i okręg wyborczy 102 — Grudziądz, do którego nasze powiaty należą, postawił następujące kandydaty: 1. Michałowski Leon, wiceprezydent m. Grudziądz, 2. Langowski Leon, ziemianin z Mieszew, pow. Brodnica, 3. Marchlewski Tadeusz, kupiec, Grudziądz, 4. Klatt Leon, rolnik z Rychnowa, 5. Serożyński Augustyn z Lekart, pow. Lubawa, Kazimierski Stanisław, rolnik w Turznie, pow. Grudziądz. Na jednego lub na dwóch z tych sześciu wymienionych kandydatów wyborcy, który pojdzie na wybory, jedynie głosować będzie wolno. Głosowanie odbędzie się dnia 8 września w lokalach wyborczych i trwa od godz. 9 rano do godziny 9 wieczorem. Głosowanie więc odbywa się jedynie na kartce, której wyborca nie przynosi czasem ze sobą, a otrzymuje dopiero w lokalu wyborczym. Tę kartkę z owoimi 6 wypisanymi kandydatami wraz z kopertą odbierze wyborca przy stole wyborczym i uda się z nią za specjalnie przygotowaną zasłonę. Tam zrobi kreskę przy tym lub tych kandydatach, na których chce swój głos oddać. Wypełnioną w ten sposób kartkę wyborczą włoży następnie do koperty i odda przewodniczącemu, który rzuci kopertę do urny wyborczej. Jak już zaznaczyliśmy, wyborca może wprowadzić i 1 tylko kandydatów postawić kreskę, ale ma prawo dwóm ją postawić. Z tego wynika, że wyborca ma właściwie dwa głosy. Wyborca atoli nie potrzebuje i żadnej zrobić kreski, wtedy atoli oznaczać to będzie, że głos swój oddał pierwszym dwóm kandydatom na liście wyborczej. Osoby ułomne, zwłaszcza niewidome, mogą poprosić osobę zaufaną o pomoc we wypełnieniu karty. Nie dotyczy to atoli tych, którzy nie umieją czytać ni pisać.

Kiedy jest głos wyborcy nieważny?

Wtenczas, kiedy do koperty włoży się kartkę zupełnie czystą lub inną kartkę niż tę, która jest przeznaczona i którą otrzymał od komisji wyborczej albo jeżeli na kartce, otrzymanej od komisji, wszystkich kandydatów przekreśli albo jeżeli stawi kreski więcej niż dwóm, a więc trzem, czterem i więcej kandydatom, wtedy głos jego jest nieważny.

Tak wygląda obecny sposób głosowania do Sejmu.

I to jeszcze zaznaczyć się godzi, że obrani zostaną na posłów ci dwaj kandydaci, którzy otrzymali największą ilość głosów. Każdy z nich atoli musi uzyskać przynajmniej 10 tys. głosów. Jeżeli żaden z kandydatów nie otrzyma co najmniej 10 tys. głosów, po upływie 3 miesięcy muszą się odbyć ponowne wybory.

Statek „Piłsudski” w drodze do Gdyni.

Triest, 27. 8. We wtorek o godzinie 12-tej w południe odpłynął z Triestu z mola Bersaglieri polski motorowiec transatlantyki „Piłsudski” w pierwszą swoją podróż morską do Gdyni. Podróż rozpoczęła się ze znacznym opóźnieniem, spowodowanym dużymi opóźnieniami pociągów, — które wiozły pasażerów do portu. Pasażerowie statku „Piłsudski” składają się przeważnie z obywateli polskich — którzy ze wszystkich stron Polski podążyli do Triestu, ażeby uczestniczyć w pierwszej podróży nowozbudowanego motorowca. Statek był odświętnie udekorowany flagami, pasażerowie byli w dobrym nastroju mimo deszczu i szarego nieba. Na molo zebrało się mimo deszczu sporo publiczności, żegnającej odpływający statek.

Rosną niemieckie apetyty na kolonie w Afryce.

Paryż. W związku z konfliktem włosko-abisyńskim coraz to większy niepokój we Francji i Anglii budzą przewidywania, że już w najbliższym czasie na tle ogólnych zagadnień kolonialnych wystąpią Niemcy z żądaniem przyznania im kolonii w wypadku stworzenia nowego stanu rzeczy w Afryce.

Jak wiadomo, Niemcy czują się pokrzywdzonymi postanowieniami traktatu wersalskiego, na mocy których utracili wszelkie kolonie. Chociaż kanclerz Hitler nie wysuwał dotychczas żadnych żądań w tym kierunku, stanowisko, zajmowane przez prasę niemiecką, a szczególnie artykuł „Deutsche Allgemeine Ztg.”, zdają się dowodzić czegoś zupełnie innego. Obawa o kolonialne apetyty Niemiec utrudnia naturalnie Anglii i Francji pójście na jakiejkolwiek koncesje terytorjalne dla Włoch na obszarze Afryki Wschodniej.

Żniwa

są już na ukończeniu. Powoli pustoszeją pola. Lato ma się ku końcowi. Coraz bardziej zbliżamy się ku jesieni. Wieczory stają się dłuższe. Ręka mimowoli sięga po gazetę. Tyle ciekawych rzeczy dzieje się w kraju i na szerokim świecie, tyle praktycznych i pouczających rzeczy można się dowiedzieć z gazet.

Dla mieszkańców naszego powiatu najlepiej nadaje się

„Drwęca”

która stoi nieugięta na gruncie katol. i narodowym. Pamiętajcie więc o rozpowszechnianiu i zapisaniu „DRWĘCY” na wrzesień.

Można to uskutecznić na poczcie, w naszej administracji i ekspedycjach gazet:

- w Brodnicy u p. Bułki, Rynek.
- w Działdowie u p. Głowackiego, Dworcowa 3,
- w Lidzbarku u p. Rogozińskiego, Ogrodowa 10,
- w Lubawie u p. Opałkówny, Gdańska 3,
- w Nowemście w ekspedycji „Drwęca”.

Kilka uwag w sprawie wyborów.

Mimo, że p. premier Sławek we wywiadzie oświadczył, że nie życzy sobie agitacji wyborczej, desygnowani przez kolegów wyborcze kandydaci jednak nie mogą się od niej powstrzymać. Rzecz zrozumiała — zdobyć tak dobrze opłacany mandat poselski, to sprawa nie do pogardzenia. To też parowicie ci robią ruch wyborczy — na rozmaity sposób. Czołowym kandydatem na obwód Grudziądz jest wicepr. Grudziądz, p. Michałowski. Oblicze tego kandydata widziało już na zebraniach wyborczych niejedno z naszych miast. Jako czołowy kandydat ma on oczywiście wielkie nadzieje na wybór. Pytamy atoli, czy słusznie? Mamy na Pomorzu dużo zasłużonych, dzielnych, wypróbowanych jeszcze w czasach niewoli we walce o prawa ludu polskiego działaczy, a żaden z nich nie figuruje na liście kandydatów poselskich — natomiast figuruje na pierwszym miejscu p. Michałowski, o istnieniu którego większa część Pomorza dowiedziała się dopiero z postawienia go na liście kandydatów do Sejmu, a mimo to rościł sobie pretensje stać się przedstawicielem ludności pomorskiej.

Na drugim miejscu figuruje jako kandydat na posła p. Langowski, obywatel ziemski z Mieszew, o którym umieszczony w Depku życiorys głosi, że na terenie pow. brodnickiego zapisał się jako jeden z pierwszych organizatorów Związku Strzeleckiego. Nadmiar zapału zapewne więc i ta kandydatura nie wywoła. Trzecim kandydatem — to p. Tadeusz Marchlewski, kupiec z Grudziądz. Trzeba przyznać, że p. Marchlewski bodajże najsprytniej urządza się z propagandą za swoją kandydaturą.

On bowiem sprawę tę tak stawia: „Wybór mojej osoby na posła, to nie tyle interes mój, jak kupiectwa. Więc wy kupcy powinniście za mną agitować, żebym został posłem”. Nie wielu atoli kupców daje się tym argumentem przekonać, jakoby ich zbawienie zawisło od tego, czy p. Marchlewski zostanie posłem lub nie. Na piątym miejscu figuruje znany nam mieszkańcom ziemi lubawskiej p. Augustyn Serożyński. P. Serożyński nie jest nowicjuszem na tem polu. Dzierzył on już całe lata mandat poselski. Pytamy, czy p. Serożyński jako poseł dał się nam w jakikolwiek sposób odczuć jako wyraziciela tego, co nas bolało, niepokoiło, dręczyło, a jako dzielnego obrońcę tego, co nam jest drogie i cenne. Były w czasie jego posłowania sprawy, które w najwyższym stopniu emocjonowały ogół naszego społeczeństwa, jak sprawa Brzeźcia i więźniów brzeskich, sprawa aresztowań narodowców w powiecie na skutek morderstwa min. Pierackiego, była Bereza Kartuska, zachwaszczanie nam w jego oczach naszych miast i wiosek takimi antykościelnymi organizacjami, jak Legion Młodych — Kwoka itd. — Pytamy, ażali kto słyszał o tem, żeby p. Serożyński na arenie sejmowej choć raz jeden był wystąpił przeciw temu, co nas jako Polaków-katolików tak wielce niepokoiło i przerażało? Więc cóż nam zależeć może na tem, czy p. Serożyński będzie posłem i nadal? I podobnie jest z innymi kandydaturami. Ich zadaniem głównym to obrona ideologii sanacyjnej i utrzymanie przy sterze sanacji. My w tem żadnego interesu nie mamy, przeciwnie, pragniemy jak najgoręcej, żeby to wszystko się jaknajprędzej skończyło.

Deficyt budżetowy za 4 miesiące już wynosi blisko 106 mil. zł.

Warszawa. Dochody skarbu państwa w okresie pierwszych czterech miesięcy wynosiły 621.428 tys. złotych, wobec 685.353 tys. w odpowiednim okresie roku poprzedniego. Wydatki zaś 727.278 tys. zł wobec 685.353 tys. zł ubiegłego roku. Deficyt budżetowy za pierwsze 4 miesiące wynosi 105.850 tys. zł, podczas gdy w odpowiednim czasie ub. roku budżetowego 1924-35 budżet był zrównoważony dzięki wpływom z Pożyczki Narod.

Wychowanie fizyczne w K.S.M. ż.

Mało jest chyba ludzi, którzy nie rozumieją, jakie znaczenie posiada wychowanie fizyczne dla życia jednostek i społeczeństwa. Znana jest jego wartość jako środka wychowawczego i jego oddziaływanie, szczególnie na młodzież. To też wychowawcy młodzieży korzystają z w. f. w każdej organizacji, aby przez ten środek, tak ogólnie przez młodzież lubiany, rozwijać ją fizycznie, moralnie, umysłowo. Także KSM od szeregu lat bierze udział w pracach wychowania fizycznego. Również i nowy statut KSM ż. nakazuje szerzenie i przeprowadzenie katolickich zasad wychowania fizycznego. Możemy z dumą stwierdzić, że wśród żeńskich organizacji młodzieży pozaszkolnej KSM ż. kroczą na czele ruchu wychowania fizycznego w Polsce. Według danych za rok 1934 istniało w organizacji tej 875 kółek w. f. z 16342 drużynami, uprawiającymi wych. fiz. Szło ono w następujących kierunkach: wioślarstwa 180 drużyn, gry sportowe 8191 drużyn, palant 361 drużyn, lekka atletyka 1368 drużyn, ping-pong 1380 drużyn. Akcja samarytańska 1380 drużyn, narciarstwo 115 drużyn, inne gałęzie sportu 913 drużyn. W oddziałach naszych było 646 instruktorek w. f. Państwową Odznakę Sportową posiadało 2472 drużyn. Instruktorskie kursy i obozy w. f. ukończyło 1883 drużyn. Kursy sanitarne ukończyło 627 drużyn, a kursy obrony przeciwwzrostowej 52 drużyny. Oddziały posiadały 361 własnych boisk, i 586 wynajętych. Urządzono 477 zawodów sportowych i 7185 wycieczek. Powyższe cyfry wskazują na piękny dorobek i racjonalny rozwój w tej dziedzinie pracy, zważywszy, że organizacja ta skupia około 70 proc. młodzieży wiejskiej, przyczynia się ona najwięcej do rozpowszechniania prac w. f. na wsi. Nawet w tak prymitywnych warunkach, jakie mamy na wsi bez stadionów i boisk sportowych, nie zapożyczonych w nowoczesne urządzenia, potrafią drużyny zaprawiać się w wych. fiz. i to nieraz z ładnymi wynikami. Oczywiście miasta, które naogół mają warunki pracy nieco chociaż lepsze, mają też odpowiednio lepsze wyniki pracy. KSM ż. na Pomorzu w pracach tych bierze żywy udział i zespoły niektórych zwłaszcza Oddziałów ogólnie są znane. Drużyny biorą udział w zawodach i świętach sportowych, urządzają obozy i chętnie uczęszczają na różne kursy w. f., które Stowarzyszenie dla nich urządza. Jako katolicka organizacja, KSM ćwiczy ducha i ciało, aby dać państwu zdrowe, nie tylko moralnie, lecz i fizycznie obywatelki.

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 30 sierpnia 1935 r.

Kalendarzyk, 30 sierpnia, Piątek, Róży Lim. P.

31 sierpnia, Sobota, Rajmunda W., Paulina B.

1 września, Niedziela, 12 po Św., Idziego Op.

Wschód słońca g. 4 — 46 m. Zachód słońca g. 18 — 21 m.

Wschód księżyca g. 8 — 58 m. Zachód księżyca g. 19 — 17 m.

Losowanie pożyczki inwestycyjnej.

Warszawa. Urząd długów państwowych zawiadamia, że zgodnie z obwieszczeniem ministra skarbu z dn. 6 lipca 1935 r. publiczne wypanie do kół losowych zwitków 2 numerami seryj oraz zwitków z numerami obligacji 3-proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej odbędzie się w dn. 31 sierpnia br. o godz. 10 rano w dużej sali konferencyjnej ministerstwa skarbu.

Z miasta i powiatu.

Z Dyrekcji Państw. Gimnazjum.

Sprawa pensyj uczniowskich.

Nowe miasto. Dyrekcja przypomina wszystkim rodzicom pozamiejscowym, iż ze względu na konieczność jednolitego kierunku wychowania pozalekcyjnego poleca się umieszczać swych synów w Bursie Gimnazjalnej, stojącej pod kierownictwem prefekta Gimnazjum, ks. Kalinowskiego.

Umieszczenie ucznia na pensji prywatnej może nastąpić tylko w wypadkach wyjątkowych i to za specjalnym zezwoleniem Dyrekcji.

Uczennice zaś mogą zamieszkać w dobrych rodzinach obywatelskich czy urzędniczych.

Rodziny, które mogłyby się należeć do opieki gimnazjalnej zechcą się w tym celu zgłosić w Dyrekcji Gimnazjum.

Program zajęć w dniu rozpoczęcia roku szkolnego

Otwarcie roku szkolnego nastąpi we wtorek, 3 września. O godz. 8.40 zgromadzą się wszyscy uczniowie w Gimnazjum, skąd udadzą się na uroczystą Mszę św. o godz. 9-tej.

Po powrocie z kościoła i krótkiej przerwie odbędzie się oficjalne otwarcie roku szkolnego w auli, a następnie w klasach. Reszta dnia wolna od zajęć szkolnych. Dnia następn. normalna nauka.

Początek nauki w Publ. Szkole Dokszt.

Zawodowej w Nowemście.

Nowe miasto. Kierownictwo szkoły zawiadamia pp. Pracodawców, że nauka w Publ. Szkole Dokszt. Zaw. w Nowemście rozpoczyna się dnia 3 września rb. o godz. 17.10.

W oznaczonym czasie winni przybyć uczniowie, którzy uczęszczali w ub. r. szk., jak również ci wszyscy, którzy zostali przyjęci do nauki w zawodzie, a dotychczas do szkoły dokształcającej jeszcze nie uczęszczali.

Uczeń, nieobecny w pierwszym dniu nauki, ze względu na organizację szkoły, będzie uważany jako uchylający się od obowiązku szkolnego, a pracodawca jego pociągnięty zostanie do odpowiedzialności administracyjnej.

St. Jeleński, p. o. kierownik szkoły.

Srebrne gody.

Nowe miasto. Państwo Alojzy i Stanisława z domu Marcinkowska Kwaśniewscy obchodzą w sobotę, 31 bm. srebrne gody małżeńskie. Na intencję Jubilatów odprawione zostanie o godz. 8-mej rano Msza św.

Szan. Jubilatom nasza redakcja zasyła serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności na dalszą wspólną drogę życia i doczekania się i godów złotych.

Spęd bekonów w Lubawle

odbędzie się w poniedziałek, dnia 2 września rb. o godz. 5 rano do godz. 8.30 rano, według następującej kolejności: Złotowo, Lubawa, Prątnica, Zielkowo, Wałyki, Zajęczkowo, Samplawa, Swiniar, Grodziczno, Zwiniarz, Tuszewo, Omule, Katlewo, Ostaszewo, Czerlin, Lubstynek, Grabowo, Kazanica, Targowisko, Rumienica, Rożental, Byszwałd.

Trzoda, przed spędem przez pp. prezesa niezameldowana do Instruktorjata, dalej od rolników, przychodzących bez deklaracji na spęd, wreszcie od Kół przychodzących bez prezesa lub zastępcy i tłoczących się samopas do wagi, a także od rolników i Kół spóźniających się, będzie ewentualnie odebrana na końcu spędu (po przejściu całej kolejki) i to znowu w wyznaczonej każdorazowo kolejności kół.

Inst. R. Raciborski, instr. hod. PIR.

Spęd bekonów w Biskupcu.

Dnia 2 września rb. odbędzie się spęd bekonów z nast. kolejności: 7 Krotoszyński, Baballice, Buczek, Czachówki, 7.10 Sumin, maj. Bagno, Studa, 7.20 Łakorz, maj. Łakorek, 7.30 Gryzliny, 7.40 Lipinki, maj. Sędzice, Baballice, 7.50 Wawrowice, 8 Skarlin, 8.10 Szwarcenowo, 8.20 Wonna.

Inst. PTR. Furmańczyk.

Wypadek przejechania przez wóz chłopca.

Nowomiasto. Dnia 28 bm. przechodnie ulicy Jagiellońskiej byli świadkami nieszczęśliwego wypadku. O godz. 15.30 jechała furmanka, naładowana zbożem, do miasta. Naprzeciw małego dworca gońiło się 3 szkolnych chłopców, przelatując przed furmanką. Z pośród nich wyrócił się Jan Romanowski przed kołmi, przyczem przejeżdżający nie mógł zatrzymać wozu, który przejechał chłopca. Na szczęście został ominięty przez koła i tylko doznał lżejszych urazów cieleśnych od kopyt końskich na nogach. Niech to będzie przestroga dla dzieci, jak i rodziców. Dzieci mają zwyczaj przebiegać przed furmankami, co grozi nieszczęśliwym wypadkiem.

Mecz piłki nożnej.

Nowomiasto. Dnia 1. 9. 1935 o godz. 16-tej (4-ta po południu) odbędzie się mecz piłki nożnej pomiędzy drużynami Klubu Sportowego „Pomorzanek” Wąbrzeźno, a Nowomiejskim Klubem Sportowym Nowomiasto.

Drużyna „Pomorzanek” zwyciężyła w pierwszym meczu na Pomorzu jako klub nie należący do Związku Piłki Nożnej, mecz zapowiada się bardzo interesująco. O ile pogoda nie będzie sprzyjała, mecz nie odbędzie się.

Dogodne połączenie pociągów Toruń—Grudziądz.

Zwracamy uwagę na dzisiejsze ogłoszenie p. Uklei, że z dn. 5 września autobus kursować będzie do Biskupca w ten sposób, że będzie połączenie do pociągu wyjeżdżającego z Torunia o godz. 5-tej tak, że autobus stanie w Nowemmieście już o godz. 8.30. Tak samo po połudn. do odjeżdżającego z Torunia o godz. 2-giej pociągu jest połączenie autobusu, który staje w Nowemmieście już o 4.30. Pozatem połączenie autobusem do pociągów w kierunku Torunia i Grudziądza.

Kino Dźwiękowe otwiera swoje podwoje!!!

Na program otwarcia złożą się 2 doskonałe filmy: „Noce wiedeńskie” z Romanem Novarro w roli głównej, ilustrują romantyczne dzieje miłoścy młodego arcyksięcia, potomka Habsburgów i tancerki opery wiedeńskiej. Jest to najpiękniejszy film muzyczny, przepojony sentymentem i czarem przedwojennego Wiednia, wypełniony śpiewem i piosenką.

„Nieustraszony Tarzan” to fantastyczny film dźwiękowy, naładowany sensacją, pełen przygód i niebezpieczeństw. Błyskawiczne tempo, w jakim rozwija się akcja filmu, trzyma widza w nieustannym napięciu, nie pozwalając mu nawet odetchnąć. Tak wspaniały program gwarantuje duże powodzenie, wobec czego radzimy się zaopatrzyć w bilety wstępu już w przedsprzedaży.

Kradzież dubeltówki.

Lubawa. Robotnicy, K. Bonisławski i W. Durza, zatrudnieni w gospodarstwie M. Leskiego, m. rzeźn., dopuścili się na początku lipca br. kradzieży dubeltówki. B. za namową D. skradł dubeltówkę z mieszkania p. Leskiego. Durza został obecnie przytrzymaany przez policję i osadzony w więzieniu.

Włóczęgostwo kwitnie.

Lubawa. Policja przytrzymała ostatnio 2 żebraków—włóczęgów, pochodzących z Lipna (woj. warszawskie), przy których znaleziono poważną ilość gotówki. W tym mniej więcej czasie przytrzymało również żebraczkę z Zielunia, koło Mławy. Większość włóczęgów pochodzi z b. Królestwa, którzy nawiedzają nasze strony, żebrząc, przyczem często puszczają się kradzieży, gdy nadarzy się okazja. Tych żebraków—włóczęgów pełno na jarmarkach i odpustach. U nas włóczęgostwo nie jest tak rozwinięte, gdyż każda gmina stara się na własną rękę o wyżywienie swych biednych. A mimo to taki biedny gwoli polepszenia sobie bytu, a często i w celu zdobycia monet na wódkę udaje się na włóczęgę. Społeczeństwo powinno zwracać więcej uwagi na włóczęgów i tylko swych biednych wspierać, a władze tem energiczniej tępić włóczęgostwo i żebractwo.

Impreza K. S. M. m.

Mroczenko. Zwracamy uwagę na inserat K. S. M. m. z Mroczenka. Stowarzyszenie to urządza w niedzielę, 1 września rb. o godz. 3 popoł. zabawę z uroczajkami. Przepuszczamy, że Obywatelstwo, darzące sympatią K. S. M. i tym razem zaszczyli swą obecnością imprezę mroczańskiego oddziału.

Z Pomorza

Bacność! Zjazd chórów kościelnych.

Pol. Brzozie. Przypomina się, że w niedzielę 1 września odbędzie się zjazd chórów kościelnych I okręgu Nowomiasto w Polskim Brzozie. Uprasza się o punktualne przybycie, gdyż już o godz. 2 i pół rozpoczyna się próba generalna. Następnym wymiarz na niespory, poczem otwarcie zjazdu. Uprasza się przynależne parafie o liczny udział, jak i punktualne przybycie. W razie niepogody odbędzie się zjazd w niedzielę, 22 września rb. o tym samym czasie i z tym samym programem.

Smukała, prezes.

Zebranie przedwyborcze.

Czołowy kandydat sanacji, p. wicepr. Michałowski, dał długo na siebie czekać.

Działdowo. Dn. 24 b. m. przybył tu czołowy kandydat na posła, wiceprezydent Grudziądza p. Michałowski. Zwolano więc do sali Rady M. zebranie przedwyb. o godz. 8 wiecz., zapraszając na nie kupców i rzemieślników, których głosami p. M. został rzekomo wybrany. Na zebraniu stawilo się 30 osób, w tem 8 kupców, 3 rzemieślników, 2 robotników, a resztę urzędników. Przyszli poseł od razu wykazał brak poczucia obowiązkowości, bo pozwolił sobie na bezprzykładne lekceważenie zebranych, gdyż na jego

przybycie musieli czekać od 8 do 9.30. Niezadowolenie zebranych spostrzegali aranżerowie zebr., którzy zaczęli zabawić zebranych opowiadaniem o zaletach kandydatów na posłów, o ich szansach wyborczych oraz o zainteresowaniu się wyborami, które rzekomo szczególnie panuje wśród sfer roln., tudzież o walce, jaką będzie staczał kandydat Serożyński i kandydat Łangowski. Przedewszystkiem chodziło o tym panom o **wysondowanie opinii kupców**, czy odpowiada im kandydat p. Michałowski czy też lepszy dla nich kandydat p. Marchlewski z Grudziądza. Gdy jednak nikt z zebranych głosu nie zabrał, a kandydat na posła się nie zjawił, wtedy, aby dla skrócenia czasu ktoś gadał, chwycono się metody ciągnięcia za języki to tego, to owego. Z oświadczeń kilku osób o zapatrywaniu się na obecną sytuację, które nie były takie szczerze, jakich spodziewaliśmy się naciągacze, dała się wyczuć jednolita opinia, którą wyraża się w słowach: „dosyć tego bujania”. Nareszcie zjawił się p. M., który przedstawił program przyszłej działalności Sejmu, mówił o prawach Prezydenta, o nowym ustroju państwa, o nastroju, jaki panował podczas wyborów na zebraniu Okr. Kolegium Wyborczego — **mówił poprostu, jak z katechizmu sanacyjnego, tylko nie mówił o położeniu polityczno-gospodarczym i o sposobie naprawienia go** oraz o tem, jaki procent wyborców stanie przypuszczalnie do urny. Zresztą p. M. nie mógł dużo mówić, ponieważ był zmęczony, gdyż poprzednio odbył 2 zebrania. Po cieszył zebranych tem, że wkrótce przybędzie drugi kandydat p. Marchlewski, który także przedstawi swój program. Mowa p. M. nie wywarła żadnego wrażenia, gdyż brak mu, jak na przyszłego posła sanacyjnego, patosu i odpowiedniej demagogii.

Włamanie do agencji pocztowej.

Bobrowo, pow. brodnicki. W nocy z 26 na 27 b. m. włamano się do agencji pocztowej w Bobrowie (pow. Brodnica) i skradziono znaczki pocztowe po 5, 10, 15, 20, 25 i 50 groszy na sumę 114 zł oraz znaczki ubezpieczeniowe po 30, 45 i 90 groszy na kwotę 153,75 zł.

Kasetkę żelazną, którą rozbili sprawcy, znaleziono na polu. Urząd śledczy komunikuje powyższe za pośrednictwem prasy, celem ostrzeżenia ludności przed nabyciem skradzionych znaczków oraz zawiadomienia najbliższego posterunku P. P. o ewtl. sprawcach tej kradzieży.

Sport i zabawa.

te dwa najlepsze sposoby fizycznego usprawnienia młodzieży, pobudzają również dobry apetyt. Troskliwa matka z zadowoleniem obserwuje postępy rozwoju swych dzieci, wiedząc o tem, że w niemaleń mierze przyczyniają się do tego pożywe budynie Oetkera, podawane jako legumina. Promieniejące oczy i rumiane lica świadczą wymownie o zdrowiu dzieci.

ZEBRANIA KÓLEK ROLNICZYCH

Grodziczno. Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w sobotę, dnia 31 bm. o godz. 19-tej w lokalu p. Stiensy. O liczny udział uprasza się wszystkich członków, równocześnie uprasza się o przybycie właścicieli łąk, położonych nad Włem od myłna Lorki do mostu Kuligi.

Zarząd.

Zebranie Sekcji Osadniczej T. R. P.

Tow. Roln. Pow. komunikuje członkom swoim osadnikom zorganizowanym w Sekcji Osadniczej TRP., że **we wtorek, dnia 3. IX. rb. o godz. 10-tej, odbędzie się w Nowemmieście na sali Rady Powiatowej (w Starostwie) zebranie**, na którym omówione zostaną bieżące sprawy osadnictwa w związku z przeszacowaniem osad itd.

Na zebranie to winni się stawić wszyscy zainteresowani osadnictwem.

Wstęp na salę mają tylko członkowie, którzy okażą się nową, na rok 1935-36 wykupioną legitymacją członkowską.

Tow. Roln. Pow. (—) Zygmunt Marszałek, prezes Sekcji.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Sobota, dn. 31. VIII. 6.30 Audycja poranna. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Wiad. meteorologiczne i dzien. połudn. 12.15 Koncert. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Fantazje operowe. 14.30 Nowości z płyt. 15.25 „Nasz handel morski”. 15.30 Słuchowisko dla dzieci. 16.00 Skrzynka techn. 16.15 Pieśni. 16.35 Polskie tańce ludowe. 16.50 Codzienny odcinek prozy. 17.00 Koncert. 18.00 Poradnik sport. 18.10 Wiersz Gałczyńskiego. 18.15 „Cała Polska śpiewa”. 18.30 Przegląd wydawnictw. 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy. 18.45 Muzyka lekka. 19.15 Koncert reklam. 19.30 „Nasze pieśni”. 19.50 Pogad. aktualna. 20.00 Wiad. roln. 20.10 Koncert. 20.45 Dzien. wiecz. 21.00 Audycja dla Polaków z zagranicy. 21.30 Koncert. 22.00 Wiad. sport. 22.10 Lekka audycja literacko-muzyczna. 22.30 Koncert.

Niedziela, dn. 1. IX. 9.00 Audycja poranna. 9.03 Gazetka roln. 9.15 Muzyka. 9.40 Dzien. poranny. 10.00 Tr. nabożeństwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.15 Poranek muzyczny. W przerwie fragm. słuchowiska. 14.00 Fragment pow. pt. „Dziewczeta z Nowolipiek”. 14.20 Muzyka. 15.00 Godzina rolnika. 16.00 Opow. dla dzieci starszych. 16.15 Recital skrzypcowy z Krakowa. 16.45 „Cała Polska śpiewa”. 17.00 Muzyka tan. 17.40 Audycja słowno-muzyczna. 18.00 Minjatury kwartetowe. 18.30 Słuchowisko. 19.00 Zapowiedź programu. 19.10 Koncert reklamowy. 19.25 Wiad. sport. 19.30 Jazz dwufortepianowy. 19.45 „Co czytać?”. 20.00 Tr. ze statku „Piłsudski”. 20.30 Płyty. 20.45 Wyjątki z pism Piłsudskiego. 20.50 Dzien. wiecz. 21.00 „Na wesolej lwowskiej fali”. 21.30 „Podrózujmy”. 21.45 Wiad. sport. 22.00 Muzyka tan.

Poniedziałek, dn. 2. IX. 6.30 Audycja poranna. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Wiad. meteor. i dzien. połudn. 12.15 Koncert. 13.05 Muzyka. 13.25 Chwilka dla kobiet. 15.15 Przegląd giełd. i wiad. o eksporcie polskim. 15.30 Koncert. 16.00 Lekcja języka niemieckiego. 16.45 Skecz aktualny. 17.00 Pogadanka dla kobiet. 17.15 Minuta poezji. 17.20 Koncert. 17.50 Pogadanka. 18.00 Orkiestra mandolinistów. 18.30 Audycja dla dzieci. 18.40 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”. 18.45 Muzyka. 19.00 Skrzynka roln. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiad. sport. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Muzyka. 20.45 Recital śpiew. 20.45 Dzien. wiecz. 20.55 „Obrazki Polski współczesnej”. 21.00 Wesoła audycja muz. 21.30 Wieczór literacki. 22.00 Koncert symf. 23.00 Wiad. meteorologiczne. 23.05 Muzyka tan.

Program Polskiego Radja S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Niedziela, dn. 1. IX. 12.03 Przegląd teatr. 14.20 Płyty. 15.00 „Postępowanie w sprawie odszkodowań jowieckich” — ogad. roln. 19.10 Wiad. sport. z Pomorza. 15.15 Koncert reklam. 19.30 Płyty. 21.45 Wiad. sport.

Poniedziałek, 2. IX. 13.05, 13.30 Płyty. 15.15 Przegląd giełd. 18.30 Rozmowa ze słuchaczami. 18.40 Życie kult., artyst. i nauk na Pomorzu. 18.45 Płyty. 19.00 Pogad. społeczna. 19.05 Wiad. gosp. z Pomorza. 19.09 Chwilka morskopomorska. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiad. sport. z Pomorza. 23.05 Płyty.

Pozatem transmisje z innych polskich stacji.

KOMUNIKATY TRP.

Komunikat do Kółek Rolniczych w powiecie w sprawie Dożynek Powiatowych.

Tow. Roln. Pow. w Nowemmieście urządza w niedzielę, dnia 1. IX. rb. przy Kółku Rolniczym w Samplawie **Dożynki Powiatowe**.

Program Dożynek jest następujący:
O godz. 14-tej zbiórka na dziedzińcu b. Szkoły Roln. i nabożeństwo.

Po nabożeństwie pochód dożynekowy i składanie wieńców. Następnie przemówienia. W dalszym ciągu nastąpi wbijanie gwoździ pamiątkowych w sztandar Kółka Roln. samplawskiego z okazji 25-lecia jubileuszu. Wkońcu wspólny śpiew.

Po odbyciu części oficjalnej nastąpi wspólna kawa, rozmaitości i zabawa taneczna.

Bufit suto zaopatrzony.
Prosimy Kółka Rolnicze powiatu o bezwzględne wzięcie udziału w Dożynekach. Na dożynekach powinny być reprezentowane wszystkie sztandary Kółek Rolniczych.

Przy tej okazji przypomina się o przywieszeniu ze strony Kółek Roln. wieńców dożynekowych i o wbijaniu gwoździ. Dożynki zapowiadają się wspaniałe, przeto nie powinno nikogo zabraknąć.

T. R. P.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 29. 8.

Placono w złotych za 100 kg.

Zyto nowe	11.00—11.25
Pezenica	15.50—15.75
Jęczmień	13.50—14.25
Owies nowy	11.50—12.00
Rzepak zimowy	32.50—33.50
Rzepak zimowy	30.00—31.00
Gorzyczka	34.00—36.00
Groch Victoria	25.00—27.00
Mak niebieski	40.00—42.00

Za redakcją odpowiedzialny: Wacław Weilandt w Nowemmieście. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w nakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie czasu. A abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Szanownemu Obywatelstwu miasta i okolicy podaję do łaskawej wiadomości, iż z dniem 31-go b. m.

otwieram

zakład fryzjerski

w Nowemmieście przy ul. Sobieskiego 2.

dla pań i panów. Wykonuje się trwałą i wodną ondulację najnowszym systemem elektrycznym.

Staraniem mojem będzie Szan. Klientelę zadowolić pod każdym względem.

Proszę o łaskawę pomoc mojego przedsiębiorstwa.

Z poważaniem

Antoni Wański, Nowomiasto.

Olej maszynowy centrifugowy podłogowy motorowy cylindrowy

Pokost Tran Smara na osie

Kalafonjum Wosk do pasów Froter do podłóg

polecą po bardzo niskich cenach

Fr. Tysler, Lubawa.

Ostrzegam

przed oddzierzawieniem pokoi wzgl. półmieszkani bez mej wiedzy i woli w mojem domu w Nowemmieście przy ul. 19 Stycznia nr. 9.

Gospodarz.

Wszelkie

przybory

pszczelarskie

polecą

Księgarnia J. BUŁKA Brodnica, Rynek.

Dnia 29 sierpnia r. b. o godz. 14.30 zasnął w Rogu po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., nasz najukochańszy syn, brat, kuzyn, szwagier i wujek

Celestyn Rosiński

w 38 roku życia.

O czym donosi w ciężkim smutku pogrążona

RODZINA.

Lipowiec, Czemplowo, Nowemiasto, Dukszy, Lisewo, w sierpniu 1935.

Eksportacja zwłok z domu żałoby w Nowemmieście przy ul. Wierzbowej do kościoła parafjalnego w Nowemmieście odbędzie się dnia 2-go września o godz. 9.30; następnie pogrzeb.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

W czwartek, dnia 29 bm. o godz. 2.30 po poł. rozstał się z tym światem opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św.

Celestyn Rosiński

w 38 roku życia.

W Zmarłym straciłmy długoletniego członka i byłego członka Zarządu.

Cześć Jego pamięci!

Nowemiasto, dnia 30 sierpnia 1935.

**Tow. Samodz. Kupców
Nowemiasto.**

Oddam dziecko
na własne, dziewczynkę
Radziwińska, Gierłoż.

**ROUNDER
RAJLEPSZY...**

**Oetkera
budynie i ciasta**

to wyborne przysmaki i treściwe pożywienie

Tran

do skór,

prima gatunek
w większych ilościach,
cena hurtowa
oferuje

**składnica skór
Cz. Balcerowicz,
BRODNICA n. DRW.
przy moście telefon 111.**

Dobra
**służąca
potrzebna
Wandziewicz, Targowisko.**

**Uczni i uczennice
na stancję przyjmuje. Pomoc
w naukach.
Lubawa, ul. Kuppnera 5.**

Poszukuję
**dziewczyny
od zaraz.
Fr. Bona, Nowemiasto,
Sienkiewicza.**

**Weksle
znaczki stemplowe
sądowe, doręczeniowe
i pocztowe**
stale na składzie
poleca
„DRWECA“, Księgarnia Nowemiasto.

**J. GARSTKA,
Brodnica n. Drw.**
warsztat ślusarski
szosa Lidzbarska.
Autogeniczne spajanie metalu.
Maneże - sieczkarki i młócznie.
Sprzedaje nowe młócznie
cepowe i sztyftowe
już od 200 zł.

**Wangenheim I. odsiew
zamówienia przyjmuje już
Probostwo Zwiniarz.
Czeladnik
piekarski, cukiernik, potrzebny
od zaraz.
Zgłosz. M. Piasecki,
Nowemiasto, 19 Stycznia 6.**

**Skóry surowe,
wosk pszczelny,
wełnę owczą**

w większych i mniejszych
ilościach kupuje stale
**Składnica skór
BALCEROWICZ,
BRODNICA n. Drw.,
przy moście telefon 111**

**Skóra pasowa,
Pasy
transmisyjne,
Troki
pergaminowe**

poleca najtaniej

**Składnica skór
CZ. BALCEROWICZ,
Brodnica n. Drw.
przy moście — tel. 111.**

**Dobra lokata
kapitału**

**Dom mieszkalny
w Nowemmieście**

składający się z dwóch 7 pokojowych mieszkań oraz dalszych 3 pokoi z masywnym zabudowaniem gosp. oraz dużym ogrodem warzywnym i owocowym na bardzo korzystnych warunkach na sprzedaż.

Bliższych informacji udzieli
**Bank Ludowy
w Nowemmieście.**

Nowemiasto, 22. 8. 35.

Sprzedam

nowy, mało używany, rower męski.

Nowemiasto, Okólna 7.

Rower

w dobrym stanie kupię
**Kuczmariski, Nowemiasto
ul. Kazimierza 3**

ŻYTO

I. odsiew Petkuskie

I. odsiew Rogalińskie

poleca
MAJĄTEK TYLICZKI, telefon 64.

Zaginęła
świnia
dnia 25 bm. uczyłwy znalazca
zezhee za wynagrodzeniem od-
dać
Junker, Łązyn.

Potrzebny od zaraz
**czeladnik
krawiecki**
**Wincenty Pacholczyk
Nowemiasto, Okólna 23**

Rozkład jazdy autobusowej.

Niniejszem podaje się do łaskawej wiadomości, iż z dniem 5 września r. b. rozpocząć kursować autobus na linii Nowemiasto — Biskupiec — Łąkorz.

Taryfa	I.	III.	Stacje	II.	IV.	Taryfa
0.50	7.10	14.00	Nowemiasto Marzęcice Wawrowice Biskupiec Łąkorz	8.40	16.30	1.50
0.80	7.15	14.05		8.35	16.25	1.50
1.50	7.25	14.15		8.25	16.15	0.80
1.50	7.40	14.30		8.10	16.00	0.50
1.50	7.50	14.40		8.00	15.50	—

Koncesjonowane przedsiębiorstwo autobusowe

J. UKLEJA, Lubawa.

Książki szkolne i materjały piśmienne

w wielkim wyborze
i najtaniej poleca

Księgarnia „DRWECA“ Nowemiasto.

Pralnia garderoby i bielizny

w BRODNICY
ul. Mostowa 7.

wł. **Konst. Steika.**

Czyści chemicznie wszelką
garderobę męską, damską i dzie-
cięcą oraz farbuję najsolidniej.
Ceny niskie ze względu
na kryzys.

Zlecenia przyjmują:

w **Jablonowie**
F-a Konst. Meyer,
w **Nowemmieście**
F-a M. Zielińska skład bła-
watów, ul. Sobieskiego 5.
w **Lubawie**
F-a „Bazar” Bestjanowa,
w **Lidzbarsku**
F-a R. Licznerski
w **Rypinie**
F-a Józef Lewandowski.

**FORMULARZE
poleca
Księgarnia „Drwęca“.**

Kino Dźwiękowe

LUBAWA
w poniedz., 2 IX.

NOWEMIASTO
we wtorek, 3 IX.
o godz. 4 i 8.15.

IMPONUJĄCY PROGRAM OTWARCIA!!!

I. Ramon Novarro i Evelyn Laye w najpiękniejszym filmie dźwiękowym p. t.

„NOCE WIEDEŃSKIE“

Cudowne, malownicze tło, przepych dworu cesarskiego, upojne, porywające melodie!

II. Najnowszy fantastyczny film dźwiękowy p. t.

„TARZAN NIEUSTRASZONY“

W roli gł. Buster Grabbe.